

Finansdepartementet
Akersgata 40
PB 8008 Dep
0033 Oslo

Kopi: KLD, Miljødirektoratet

Oslo, 25/3-2020

Kritisk behov for tiltakspakke som treffer avfalls- og gjenvinningsbransjen

Dette er situasjonen

I forbindelse med koronaviruset er avfallshåndtering blant de områdene som er definert som samfunnskritisk. Dette gjelder både deler av verdikjeden for husholdningsavfall og for næringsavfall, og innebærer bl.a. innsamling, transport, mottak, lagring og nødvendig behandling av avfall som kan gi problemer med lukt, skadedyr, smitteproblemer, brannrisiko og anlegg som behandler restprodukter fra avfallsbehandlingsanlegg. Det er derfor av en avgjørende betydning at samfunnet klarer å opprettholde kapasiteten til håndtering av både husholdningsavfall og næringsavfall under koronakrisen.

Avfall Norges medlemmer melder nå om raskt fallende inngående volum av næringsavfall til sine anlegg. Samtidig øker mengdene husholdningsavfall nå som vi alle er mer hjemme. Verdikjeden for husholdningsavfall omfatter mange tjenester som i helt eller delvis kjøpes fra konkurranseutsatte aktører, f.eks. innsamling, transport, sortering, behandling og salg av råvarer. For å opprettholde samfunnskritiske tjenester både for husholdningsavfall og for næringsavfall er våre medlemmer altså gjensidig avhengige av hverandre.

De store, konkurranseutsatte aktørene i bransjen kjennetegnes av lave marginer, høy andel faste kostnader ved drift og at de inngår i alle andre bransjers verdikjeder.

1. Lave marginer forsterkes av fallende oljepriser og at man har bak seg en lang periode med lave priser i markedet for resirkulerte råvarer.
2. Høy andel faste kostnader ved drift gjør vanskelig å tilpasse driftskostnadene uten å samtidig ramme samfunnskritiske tjenester.
3. Siden våre medlemmer inngår i alle andre bransjer verdikjeder, rammes bransjen både umiddelbart og svært bredt av de omfattende aktivitetsbegrensende tiltakene som er iverksatt. Man står også uten mulighet til å kompensere for inntektsbortfallet hos nye/andre kunder på kort sikt.

Dette betyr at mange av våre medlemmer allerede har permittert ansatte og dratt ned alle kostnader som ikke inngår direkte i opprettholdelse av samfunnskritiske tjenester. Ytterligere nedskalering vil uunngåelig gå utover evnen til å opprettholde samfunnskritiske tjenester. Med en videreføring av tiltakene til over påske forverres situasjonen dag for dag og det stor usikkerhet knyttet til utviklingen i bl.a byggebransjen etter påske. Sentrale aktører står derfor i fare for å oppleve akutt likviditetsmangel. Dette vil forsterkes av en forventet trend med økende tap på utestående fordringer.

Behov for egen krisepakke for avfalls- og gjenvinningsbransjen

Vi støtter de første brede likviditetstiltakene for næringslivet, men nå må regjeringen også prioritere tiltak som treffer de mer bransjespesifikke utfordringene. Når det gjelder de generelle krisepakkene for næringslivet som ble vedtatt av Stortinget lørdag 21. mars, faller vi mellom to stoler. Årsaken til dette er at bransjen kjennetegnes av at et begrenset antall store aktører håndterer en stor andel av avfallsmengdene. Disse aktørene er for store for SMB-pakken og SOF-tiltakene, slik vi kjenner dem, treffer ikke. Resultatet er at bransjens evne til å opprettholde samfunnskritiske tjenester nå kan svekkes.

Vi har forståelse for at departementene nå opplever stort arbeidspress og må prioritere. For oss er de akutte likviditetsorienterte tiltakene viktigst på kort sikt og vi ber derfor om konkrete, akutte likviditetsorienterte tiltak tilpasset vår bransje.

Akutte likviditetsorienterte tiltak

Avfall Norge ber om at Norsk Industris forslag om et fritak for arbeidsgiveravgift i mars og april, alternativt en kompensasjonsordning for faste utgifter, lignende den som ble innført i Danmark 19. mars, gjøres gjeldende for vår bransje.

Vi er også om at det lages en egen pakke for bransjen med samme hovedinnretning som SMB-pakken, med med følgende konkrete innhold/endringer.

- Grensen utvides fra 50 MNOK til 300 MNOK, og gjelder for selskaper med opptil 2000 ansatte i Norge.
- Krav til at bankene administrerer ordningen og stiller med 25% av finansieringspakken (opp til ytterligere 100 MNOK), og at betingelser og risiko er attraktive nok
- Tydelighet på når statens garanti benyttes ved mislighold eller konkurs og hvordan denne påvirker bankens andel på 25%
- For låntager må løpetiden sikre at selskapet kommer i normal drift og at nedgangsperioden er over (mer enn 3 år)
- Det må tas høyde for at det kan ta tid før alt er tilbake til normalt når eventuelle covenants og avdragsprofil settes.
- Gjelden må være underordnet dagens gjeld slik at eksisterende låneavtaler ikke blir påvirket.

Tiltak som er nødvendige for å få opp aktiviteten i avfalls- og gjenvinningsbransjen for å sikre det grønne skiftet

Regjeringen har varslet at perioden med strenge bevegelsesbegrensninger for befolkningen kommer til å vare utover våren. Det vil skape ytterligere behov for tiltak i bransjen, for å få opp aktiviteten. Samtidig kan disse tiltakene bidra til å sikre det grønne skiftet. Dersom ikke disse tiltakene (se nedenfor) blir prioritert nå, ber vi om at regjeringen kommer tilbake til dem i neste runde med tiltak for næringslivet.

Når krisen rammer, er det viktig at vi bruker de tiltakene som settes inn for å ruste oss for en bærekraftig framtid når krisen er over. Det kan vi gjøre gjennom å bruke de ordningene som fellesskapet nå bidrar med til å fremskynde den omstillingen som regjeringen allerede har pekt på som nødvendig for Norge. Regjeringen har som ambisjon å gjøre Norge til et foregangsland for sirkulær økonomi. Dette er en ambisjon som også et bredt politisk flertall på Stortinget deler.

Avfall Norge vil komme tilbake med konkrete innspill til mer langsiktige tiltak rettet mot en grønn omstilling i løpet av kort tid, men vi vil kort nevne noen eksempler på pågående og planlagte prosjekter som bør forseres for at Norge ikke skal miste farten i den grønne omstillingen:

- Vi må i få en løsning på avslutning av deponiet på Langøya. Avfall Norge henviser til sluttrapporten fra ekspertutvalget for farlig avfall og høringsuttalelsene for en nærmere beskrivelse av de ulike initiativene. Miljødirektørens utredning med frist 1/4 må behandles snarest mulig slik at man unngår ytterligere forsinkelser i denne prosessen.
- Vi må i gang med utvinning av ressurser fra flyveaske, bl.a. salter og fosfor
- Vi må i gang med CO2-fangst fra avfallsanlegg
- Vi må få en økt utnyttelse av biogass i bl.a. veitransport, skipsfart og industri.
- Regjeringens arbeid med en handlingsplan for biogass bør forseres slik at egnede virkemidler kan komme på plass snarest mulig.
- Vi må i gang med utredninger, pilotprosjekter og nyetableringer for økt materialgjenvinning. Iht rammedirektivet for avfall skal det etableres separat innsamling og/eller økt gjenvinning av bl.a. plast, biologisk avfall, tekstiler og farlig avfall i perioden 2023 til 2025. Dette vil kreve nye støtteordninger rettet mot nasjonal måloppnåelse på disse områdene, herunder støtte til nødvendige utredninger og nye samarbeidsplattformer. Klimasats kan tilpasses dette behovet.

Avslutningsvis henstiller vi om at bransjen må gis tid til tilpasninger som følger av endringer i rammevilkår i 2020. Dette omfatter f.eks. tilpasninger til nye BAT-krav, nye rapporteringskrav og eventuelle endringer i økonomiske virkemidler.

Ta kontakt dersom det er behov for utdypinger eller klargjøringer.

Vennlig hilsen
Avfall Norge

Nancy Strand
Administrerende direktør
(elektronisk sign.)

Kopi:
KLD, Postboks 8013 Dep 0030 Oslo
Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim